VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Tepalų el. parduotuvės maketų analitiniai vertinimai

Oil E-shop Analytical Mockups assessment

Laboratorinis darbas

Darbą atliko: Kazimieras Senvaitis,

Audrius Tvarijonas

Marius Alchimavičius

Algirdas Simanauskas

(PS 3 k. 1 gr.)

Kristina Lapin, Doc., Dr. Vadovas:

Anotacija

Darbo tikslas – įvertinti 4-ių sukurtų maketų panaudojamumą ir pateikti išvadas, kaip toliau tęsti projektą. Šiam tikslui įgyvendinti išsikėlėme šiuos uždavinius:

- 1. Kiekvienam maketui atlikti euristinį tikrinimą,
- 2. Kiekvienam maketui atlikti pažintinę peržvalgą,
- 3. Nustatyti tolimesnę projekto eigos kryptį.

Studentų indėliai:

- Kazimieras Senvaitis <u>kazimieras.senvaitis@gmail.com</u> 25%,
 Skyrius: Vadybininko sąsajos maketo tikrinimas
- Audrius Tvarijonas <u>audrius.tvarijonas@gmail.com</u> 25%,
 Skyrius: Kompiuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 2 tikrinimas
- Marius Alchimavičius <u>alch.marius@gmail.com</u> 25%,
 Skyrius: Mobilųjį įrenginį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo tikrinimas
- Algirdas Simanauskas <u>algirdas@simanauskas.lt</u> 25%,

Turinys

Įva	das		5
1.	Komp	iuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 1 tikrinimas	6
1	.1. Eı	ıristinis tikrinimas	6
1	.2. Pa	ažintinė peržvalga	12
	1.2.1.	Užduotis: Išsirinkti tepalus savo transporto priemonei	12
	1.2.2.	Užduotis: Paskaityti vieno iš rekomenduojamų tepalų specifikaciją	12
	1.2.3.	Užduotis: Pasinaudoti greita paieška ir rasti norimą tepalą	13
2.	Komp	iuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 2 tikrinimas	14
2	2.1. Eu	uristinis tikrinimas	14
2	2.2. Pa	nžintinė peržvalga	14
	2.2.1.	Užduotis: Įsigyti tepalų automobiliui	14
	2.2.2.	Užduotis: Gauti gerą pasiūlymą greitai (iš reklamų).	15
	2.2.3.	Užduotis: Išsirinkti prekę susisiaurinus paiešką pagal kategoriją	15
	2.2.4.	Užduotis: Sužinoti informaciją apie nuolaidų suteikimo sąlygas	16
	2.2.5.	Užduotis: Sužinoti naudingų patarimų apie tepalų naudojimą	16
3.	Mobil	ųjį įrenginį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo tikrinimas	17
3	3.1. Eu	uristinis tikrinimas	17
3	3.2. Pa	ažintinė peržvalga	17
	3.2.1.	Užduotis: Išsirinkti prekę susisiaurinus paiešką pagal kategoriją	17
	3.2.2.	Užduotis: Išsirinkti prekę susiriaurinus paiešką pagal mašinos markę, n 17	ıodelį.
	3.2.3.	Užduotis: Sužinoti prekių grąžinimo sąlygas.	18
4.	Vadyb	oininko sąsajos maketo tikrinimas	18
4	l.1. Eu	uristinis tikrinimas	19
4	l.2. Pa	ažintinė peržvalga	23
	4.2.1.	Užduotis: Atnaujinti prekės informacija bei kaina	23

4.2.2. Užduotis: Suteikti pagalbą parduotuvės vartotojams	23
Rezultatai ir išvados	24
Lentelių rodyklė	24
Šaltiniai	24

Įvadas

Dokumente aprašomas atliktas panaudojamumo tyrimas programų sistemai "AMKAOIL elektroninė tepalų parduotuvė". Toliau dokumente programų sistema bus vadinama "Tepalų el. parduotuvė".

Programų sistemos dalykinė sritis yra įvairių mašinų tepalų prekyba internetu.

Šios programų sistemos tikslas yra išspręsti tepalų įsigyjimo problemą su mašinomis nepatyrusiems žmonėms. Šiuo metu reikia labai daug domėtis ir gerai suprasti mašinų veikimo principus norint išsirinkti geriausią tepalų variantą.

Sistema naudosis trys naudotojų grupės: tepalų pirkėjai, vadybininkas, verslininkai.

Toliau dokumentas išskaidytas į skyrius, kur kiekvienas nagrinėja ankstesniame darbo etape sukurtus programų sistemų maketus. Kiekviename tokiame skyriuje yra poskyriai, kuriuose aprašomas euristinis tikrinimas ir pažintinė peržvalga. Panaudojamumo vertinimų tipas – analitinis ekspertinis. Po pagrindinės dalies yra pateiktos išvados, kuriose nurodyta, kaip planuojame vystyti projektą toliau. Toliau yra lentelių rodyklė bei dokumentui sukurti panaudotų šaltinių sąrašas.

1. Kompiuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 1 tikrinimas

Maketas: <u>failas</u>

Maketo autorius: Audrius Tvarijonas

Maketą tikrina: Algirdas Simanauskas

1.1. Euristinis tikrinimas

1 lentelė. Kompiuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 1 euristinis tikrinimas

Nr.	Nr. Euristika						
	Klausimas	Taip	Ne	Neaktualu	Pagrindimas		
1.	Sistemos būsenos ma	tomun	nas	1			
1.1.	Ar ilgesnei nei 1 s. operacijai rodoma proceso pažangos juosta?			X			
1.2.	Ar dar likę laisvos erdvės?	X			Įjungus programą yra rodomas pagrindinis langas padedantis vartotojui išsirinkti prekes.		
1.3.	Ar paklausiama, ar reikia išsaugoti, jei kažkas buvo keista?		X		Meniu punktuose "Prekių atnaujinimas" ir "Turinio redagavimas" nėra mygtukų ar iškylančių langų klausiančių dėl pakeitimų išsaugojimo.		
1.4.	Ar svarbiausi veiksmai viršuje?	X					
1.5.	Ar matomi tolimesni žingsniai?	X					
1.6.	Ar matoma	X			Vartotojos atlieka po viena veiksmą		

	pabaiga?				ir numano savo veiksmų pabaigą.
1.7.	Ar vartotojas		X		Meniu punkte "Prekė" nėra
	informuojamas apie				parodyta koks popunktis atidarytas
	tai, kas vyksta?				(Aprašymas, Specifikacija)
1.8.	Ar aišku, kaip		X		Ieškant prekių, paieškos laukelis
	interpretuojama				lieka tuščias ir nėra aišku ar
	naudotojo įvestis?				naudojami paieškos kriterijai.
1.9.	Ar atsakas	X			
	konkretus?				
2.	Sistemos atitikimas re	ealiam	pasauli	ui	
2.1.	Ar naudojama	X			
	naudotojui				
	suprantama				
	terminija?				
2.2.	Ar sąsaja			X	
	pateikiama				
	naudotojui				
	suprantama kalba?				
2.3.	Ar suprantamai	X			
	pateikiami				
	pasirinkimai?				
2.4.	Ar pateikiamas	X			
	paprastas dialogas?				
2.5.	Ar pateikiamas	X			
	natūralus dialogas?				
3.	Naudotojo valdomas	<u>l</u> dialoga	as	1	1

3.1.	Ar leidžiama betkada atšaukti, grįžti, atšaukti grįžimą, išeiti?		X	V	Apsilankius menių punkte "Prekė" nėra aiškiai parodyta, kaip grįžti į rastų prekių langą, taip pat nenurodyta, kaip grįžti į pagrindinį puslapio langą.
3.2.	Ar rodomas nukeliautas kelias?			X	
3.3.	Ar leidžiama rinktis duotu momentu galimus veiksmus?	X			
4.	Darna ir standartai				
4.1.	Ar darnus lango elementų išdėstymas?	X			
4.2.	Ar leidžiama naudotojams siūlyti elementų pavadinimus?		X		Neleidžiama.
4.3.	Ar "taip" naudojamas tik teigiamiems veiksmams?			X	
4.4.	Ar sudėtingesni "Taip" ir "Ne" detaliau apibūdinti?			X	
4.5.	Ar prasminga mnemonika, santrumpos ir piktogramos?	X			
4.6.	Ar darni kalba ir	X			

	grafika?					
5.	Klaidų prevencija					
5.1.	Ar vartotojas apsaugotas nuo duomentų praradimo?	X				
5.2.	Ar vengiama ekrano užgriozdinimo?	X				
5.3.	Ar naudotojas apsaugomas nuo klaidingo įvedimo?	X				
6.	Atpažinimas geriau no	ei atsimi	inimas			
6.1.	Ar rekomenduojami standartiniai pasirinkimai?	X				
6.1.	Ar leidžiama iš anksto peržiūrėti? (angl. Preview)	X				
6.2.	Ar matomi objektai, veiksmai ir pasirinkimai?					
6.3.	Ar visuomet prieinama pagalba?	X				
7.	Naudojimo lankstuma	as ir našı	umas			
7.1.	Operacijų pasiekimo trumpiniai					
7.2.	Ar pažymėti rekomenduojami	X				

	pasirinkimai				
7.3.	Ar rodoma susijusi informacija?	X			
7.4.	Ar yra galimybė atsisakyti tam tikro siuntėjo laiškų?		X		Nėra.
7.5.	Ar nueinama prie reikalingo lango iš karto, be tarpinių langų?	X			
7.6.	Ar yra sistemos retrospektyva?		X		Nėra
8.	Estetika ir minimaliz	mas	•	•	
8.1.	Ar dėmesingai suprojektuota lango dalis, kurią iš karto pamato naudotojas?	X			
8.2.	Ar svarbiausia informacija yra virš klosties?	X			
8.3.	Ar dėmesio atkreipimui naudojamo spalvos, garsai?	X			Naudojamos spalvos
8.4.	Ar rodomas rėmelis lentelėje, žymintis svarbiausius duomenis?	X			
8.5.	Ar prisijungimas minimalistinis?			X	Prisijungimo nėra

8.6. 8.7.	Ar einamajame žingsnyje pateikiama naudotojui tik tai, kas jam reikalinga? Ar taupiai naudojami langai? Padėti naudotojams a	X X	i diagn	ozuoti i	r atstatyti klaidas
9.1.	Ar trumpai ir suprantamai paaiškinama klaidingos situacijos esmė?	рагли	i, uragii	X	i atstatyti Kiaidas
9.2.	Ar siūlomas sprendimas?			X	
9.3.	Ar rodomas tolimesnis kelias?			X	
9.4.	Ar siūlomos alternatyvos?			X	
9.5.	Ar klaidų tekstams naudojamas pozityvus tekstas?			X	
10.	Pagalba ir dokumenta	cija			
10.1.	Ar yra mokymasis iš pavyzdžių?			X	
10.2.	Ar yra pasirinkimai su pavyzdžiais?			X	
10.3.	Ar yra vedliai?			X	
10.4.	Ar yra		X		

	užuominomis aiškinami lango elementai?			
10.5.	Ar galima gauti daugiau informacijos?	X		Yra patarimų skiltis.

1.2. Pažintinė peržvalga

1.2.1. Užduotis: Išsirinkti tepalus savo transporto priemonei.

- 1) Iš pagrindinio meniu pasirinkti kategorijų poskiltį
 - -Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Meniu poskiltis "kategorija" užsižiebia ir yra paryškinamas, parodant naudotojui, kad šis langas aktyvus.
- 2) Išsirinkti subkategorija "automobiliai"
 - -Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, duotas subkategorijų sąrašas.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Atidaromas langas su automobilių markėm, modeliais.
- 3) Išsirinkti automobilio modelį
 - -Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yra pavaizduoti automobilių modeliai bei markės

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Pagrindinis langas susiaurės bei apačioje atsiras prekių sąrašas

- 4) Pasirinkti vieną iš pateiktų prekių iš sąrašo.
 - -Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, apačioje matomas langas su galimais prekių pasirinkimais.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Naudotojui bus atidarytas norimos prekės langas su prekės aprašymu.

1.2.2. Užduotis: Paskaityti vieno iš rekomenduojamų tepalų specifikaciją.

1) Pagrindiniame lange išsirinkti viena iš siūlomų rekomenduojamų prekių

-Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, paskaityti trumpą aprašymą rekomenduojamų prekių skiltyje ir pasirinkti prekę

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Naudotojas bus nukreiptas į prekės langą, kuriame matys prekės detalų aprašymą.

- 2) Pasirinkti poskiltį "Specifikacija"
 - -Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, kairėje matomas poskilčių sąrašas, iš kurio galima rinktis.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Vartotojui paspaudus ant poskilčio "Specifikacija", dešiniajame lange atsidarys tepalo specifikacijos tekstas

1.2.3. Užduotis: Pasinaudoti greita paieška ir rasti norimą tepalą.

- Pagrindiniame lange poskiltyje "Įprasta" įvesti į paieškos laukelį norimus raktinius žodžius
 - -Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, naudotojui aiškiai pateikiamas paieškos laukelis, ant kurio paspaudus galima įvesti paieškos raktinius žodžius.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Pagrindinis langas susiaurės bei apačioje atsiras prekių sąrašas, kuriame bus rodomos paieška atitinkančios prekės.
- 2) Pasirinkti vieną iš pateiktų prekių iš sąrašo.
 - -Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, apačioje matomas langas su galimais prekiu pasirinkimais.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Naudotojui bus atidarytas norimos prekės langas su prekės aprašymu.

2. Kompiuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 2 tikrinimas

Maketas: failas

Maketo autorius: Kazimieras Senvaitis

Maketą tikrina: Audrius Tvarijonas

2.1. Euristinis tikrinimas

Pridėtas atskiras PDF failas "pirkejas – euristinis tikrinimas.pdf"

2.2. Pažintinė peržvalga

2.2.1. Užduotis: Įsigyti tepalų automobiliui.

- 1) Pagrindiniame puslapyje, žodinėje paieškoje įvesti norimų tepalų pavadinimą.
 - -Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, įvesti žinomą tepalų pavadinimą.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Automatiškai išsiskleis tepalų sąrašas.
- 2) Išsiskleidusiame sąraše spustelti norimus tepalus.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, išsiskleidęs prekių sąrašas.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Atidaromas prekės pirkimo langas.
- 3) Prekės pirkimo lange spusteli mygtuką "Į krepšelį"
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yra mygtukas su aiškiu užrašu.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Krepšelyje padidės prekių skaičius.
- 4) Viršutiniame meniu spustelti krepšelio ikoną.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yr aiški metafora redagavimui atlikti.

- -Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Atsidaro apmokėjimo langas.
- 5) Atsidariusiame apmokėjimo lange vykdyti pateiktas instrukcijas.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, patikta išsami instrukcija, kokius veiksmus reikia atlikti norint padaryti pervedimą.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Nežino, nes apie sėkmingą apmokėjimą niekur nėra pranešama.

2.2.2. Užduotis: Gauti gerą pasiūlymą greitai (iš reklamų).

- 1) Spustelti ant naudingos reklamos logotipo esančio puslapio viršuje
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, reklama matoma visuose puslapiuose.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Naujame lange atsidaro tinklalapis su informacija apie naudinga pasiūlima.

2.2.3. Užduotis: Išsirinkti prekę susisiaurinus paiešką pagal kategoriją.

- 1) Pagrindiniame puslapyje pasirinkti tinkamą kategoriją.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, kategorijos nesunkiai pastebimos.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Paieškoje atsiranda langelis tolesniam tikslinimui.

- 2) Paieškoje pagal kategoriją pasirinkti norimą markę, modelį, metus, variklį, bei spustelti mygtuką "Ieškoti".
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkimo langeliai pavadinti prasmingai.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Atidaromas langas su prekių sąrašu.

- 3) Prekių sąraše spustelti norimus tepalus.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, lange matomas prekių sąrašas.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Atidaromas prekės pirkimo langas.

- 6) Prekės pirkimo lange spusteli mygtuką "Į krepšeli"
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yra mygtukas su aiškiu užrašu.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Krepšelyje padidės prekių skaičius.

- 7) Viršutiniame meniu spustelti krepšelio ikoną.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yr aiški metafora redagavimui atlikti.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Atsidaro apmokėjimo langas.

- 8) Atsidariusiame apmokėjimo lange vykdyti pateiktas instrukcijas.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, patikta išsami instrukcija, kokius veiksmus reikia atlikti norint padaryti pervedimą.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Nežino, nes apie sėkmingą apmokėjimą niekur nėra pranešama.

2.2.4. Užduotis: Sužinoti informaciją apie nuolaidų suteikimo sąlygas.

- 1) Iš pagrindinio navigacijos meniu pasirinkti "Taisyklės".
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Atsidarys taisyklių langas.

2.2.5. Užduotis: Sužinoti naudingų patarimų apie tepalų naudojimą.

- 1) Iš pagrindinio navigacijos meniu pasirinkti "Patarimai".
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

-Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Atsidarys patarimų langas.

3. Mobilųjį įrenginį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo tikrinimas

Maketas: <u>failas</u>

Maketo autorius: Algirdas Simanauskas

Maketą tikrina: Marius Alchimavičius

3.1. Euristinis tikrinimas

Pridėtas atskiras PDF failas "mobile – euristinis tikrinimas.pdf"

3.2. Pažintinė peržvalga

3.2.1. Užduotis: Išsirinkti prekę susisiaurinus paiešką pagal kategoriją

- 1) Iš pagrindinio meniu pasirinkti kategoriją.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Atidaromas naujas langas vidinias langas.
- 2) Netikslinant spausti "Ieškoti".
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Yra vienas konkretus mygtukas ka galima paspausti.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Vartotojas bus peradresuojamas į kitą svetainės vietą.
- 3) Pasirinkti vieną iš pateiktų prekių.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, nes nėra kitų blaškančių alternatyvų kas nukreiptų dėmesį nuo prekių pasirinkimo.

Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Vartotojas bus peradresuojamas į kitą svetainės vietą.

3.2.2. Užduotis: Išsirinkti prekę susiriaurinus paiešką pagal mašinos markę, modelj.

- 1) Iš pagrindinio meniu pasirinkti kategoriją.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Atidaromas naujas langas vidinias langas.

- 2) Paspausti ant dėžutės esančios šalia teksto "Markė" arba "Modelis"
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, nes tai yra standartinis sprendimas.

- Jei naudotojas padarė trateisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Bus išplečiama pasirinkimų dėžutė.
- 3) Spausti "Ješkoti".
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Yra vienas konkretus mygtukas ką galima paspausti.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Vartotojas bus peradresuojamas į kitą svetainės vietą.
- 4) Pasirinkti vieną iš pateiktų prekių.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, nes nėra kitų blaškančių alternatyvų kas nukreiptų dėmesį nuo prekių pasirinkimo.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Vartotojas bus peradresuojamas į kitą svetainės vietą.

3.2.3. Užduotis: Sužinoti prekių grąžinimo sąlygas.

- 1) Iš pagrindinio meniu pasirinkti apatinį meniu punktą "Taisyklės".
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, šie punktai yra išskirti standartiškai apačioje.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Vartotojas bus peradresuojamas į kitą svetainės vietą...
- 2) Surasti kategorija "Prekiu gražinimas".
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, nes kategorijos yra išskiriamos iš viso teksto.

– Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo? Po kategorijos tekstu bus plačiai aprašytos gražinimo taiskylės

4. Vadybininko sąsajos maketo tikrinimas

Maketas: failas

Maketo autorius: Marius Alchimavičius

Maketa tikrina: Kazimieras Senvaitis

4.1. Euristinis tikrinimas

Tikrinama pagal 1999 metais patobulintas Nielseno euristikas (Šaltiniai). 10-imt Nielseno euristikų apžvelgiamos lentelėje (2 lentelė).

2 lentelė. Kompiuterį naudojančio pirkėjo sąsajos maketo nr. 1 euristinis tikrinimas

Nr.	Euristika				
	Klausimas	Taip	Ne	Neaktualu	Pagrindimas
1.	Sistemos būsenos matomumas	<u> </u>	<u> </u>		
1.1.	Ar ilgesnei nei 1 s. operacijai rodoma proceso pažangos juosta?			X	
1.2.	Ar dar likę laisvos erdvės?		X		Įjungus programą yra parenkamas numatytasis meniu punktas, kuris tikėtinai rodo vadybininkui neaktualią informaciją.
1.3.	Ar paklausiama, ar reikia išsaugoti, jei kažkas buvo keista?		X		Meniu punktuose "Prekių atnaujinimas" ir "Turinio redagavimas" nėra mygtukų ar iškylančių langų klausiančių dėl pakeitimų išsaugojimo.
1.4.	Ar svarbiausi veiksmai viršuje?	X			
1.5.	Ar matomi tolimesni žingsniai?	X			
1.6.	Ar matoma pabaiga?		X		Visuose meniu punktuose vadybininkas nėra informuojamas apie atliktą veiksmą.
1.7.	Ar vartotojas informuojamas apie tai, kas vyksta?		X		Meniu punkte "Turinio redagavimas" neparyškinamas turinio pavadinimas, kuris yra redaguojamas.

Ar aišku, kaip interpretuojama		X		Meniu punkte "Turinio
naudotojo įvestis?				redagavimas" nejaučiama,
				ar esame redagavimo ar
				skaitymo režime.
Ar atsakas konkretus?		X		Nėra atsako.
Sistemos atitikimas realiam pasauliui		•	.	
Ar naudojama naudotojui suprantama	X			
terminija?				
Ar sąsaja pateikiama naudotojui			X	
suprantama kalba?				
Ar suprantamai pateikiami	X			
pasirinkimai?				
Ar pateikiamas paprastas dialogas?		X		Įjungus programą turėtų
				būtų rodomas meniu
				pasirinkimas, bet įjungto
				numatytojo meniu.
Ar pateikiamas natūralus dialogas?	X			
Naudotojo valdomas dialogas				
Ar leidžiama betkada atšaukti, grįžti,		X		Išsaugojus jau nebegalima
atšaukti grįžimą, išeiti?				niekad grįžti. Neleidžiama
				išeiti iš programos.
Ar rodomas nukeliautas kelias?			X	
Ar leidžiama rinktis duotu momentu	X			
galimus veiksmus?				
Darna ir standartai	<u>I</u>			
Ar darnus lango elementų išdėstymas?	X			
Ar leidžiama naudotojams siūlyti		X		Neleidžiama.
elementų pavadinimus?				
Ar "taip" naudojamas tik teigiamiems			X	Neaptikta tokio tipo
veiksmams?				pasirinkimų.
Ar sudėtingesni "Taip" ir "Ne"			X	
detaliau apibūdinti?				
Ar prasminga mnemonika, santrumpos	X			
7 ii prasiiiiiga iiiiciiioiiika, santraiiipos	2 1			
	naudotojo įvestis? Ar atsakas konkretus? Sistemos atitikimas realiam pasauliui Ar naudojama naudotojui suprantama terminija? Ar sąsaja pateikiama naudotojui suprantama kalba? Ar suprantamai pateikiami pasirinkimai? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Naudotojo valdomas dialogas Ar leidžiama betkada atšaukti, grįžti, atšaukti grįžimą, išeiti? Ar rodomas nukeliautas kelias? Ar leidžiama rinktis duotu momentu galimus veiksmus? Darna ir standartai Ar darnus lango elementų išdėstymas? Ar leidžiama naudotojams siūlyti elementų pavadinimus? Ar "taip" naudojamas tik teigiamiems veiksmams? Ar sudėtingesni "Taip" ir "Ne" detaliau apibūdinti?	naudotojo įvestis? Ar atsakas konkretus? Sistemos atitikimas realiam pasauliui Ar naudojama naudotojui suprantama terminija? Ar sasaja pateikiama naudotojui suprantama kalba? Ar suprantamai pateikiami pasirinkimai? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar leidžiama betkada atšaukti, grįžti, atšaukti grįžimą, išeiti? Ar rodomas nukeliautas kelias? Ar leidžiama rinktis duotu momentu galimus veiksmus? Darna ir standartai Ar darnus lango elementų išdėstymas? X Ar leidžiama naudotojams siūlyti elementų pavadinimus? Ar "taip" naudojamas tik teigiamiems veiksmams? Ar sudėtingesni "Taip" ir "Ne" detaliau apibūdinti?	naudotojo įvestis? Ar atsakas konkretus? Sistemos atitikimas realiam pasauliui Ar naudojama naudotojui suprantama terminija? Ar sąsaja pateikiama naudotojui suprantama kalba? Ar suprantamai pateikiami pasirinkimai? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar leidžiama betkada atšaukti, grįžti, atšaukti grįžimą, išeiti? Ar rodomas nukeliautas kelias? Ar leidžiama rinktis duotu momentu galimus veiksmus? Darna ir standartai Ar darnus lango elementų išdėstymas? Ar leidžiama naudotojams siūlyti elementų pavadinimus? Ar "taip" naudojamas tik teigiamiems veiksmams? Ar sudėtingesni "Taip" ir "Ne" detaliau apibūdinti?	Ar atsakas konkretus? Sistemos atitikimas realiam pasauliui Ar naudojama naudotojui suprantama kerminija? Ar sasaja pateikiama naudotojui suprantama kalba? Ar suprantama pateikiami pasirinkimai? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar pateikiamas paprastas dialogas? Ar leidžiama betkada atšaukti, grįžti, atšaukti grįžimą, išeiti? Ar rodomas nukeliautas kelias? Ar leidžiama rinktis duotu momentu galimus veiksmus? Darna ir standartai Ar darnus lango elementų išdėstymas? Ar "taip" naudojamas tik teigiamiems veiksmams? Ar sudėtingesni "Taip" ir "Ne" detaliau apibūdinti?

4.6.	Ar darni kalba ir grafika?		X		Redaguojant prekę yra
					pieštuko ikona
					redagavimui įjungti, o
					redaguojant turinį nėra.
5.	Klaidų prevencija				
5.1.	Ar vartotojas apsaugotas nuo		X		Redaguojant turinį, prekes
	duomentų praradimo?				neklausiama, ar tikrai
					norite perrašyti turinį?
5.2.	Ar vengiama ekrano užgriozdinimo?		X		Pagalbos teikime
					vartotojus reiktų kaip nors
					grupuoti.
5.3.	Ar naudotojas apsaugomas nuo		X		Kainą galima įvesti bet
	klaidingo įvedimo?				kokią. Tiekėjo pavadinimą
					galima blogai įvesti.
6.	Atpažinimas geriau nei atsiminimas	1		l.	1
6.1.	Ar rekomenduojami standartiniai		X		Kol kas nėra pasirinkimų.
	pasirinkimai?				
6.1.	Ar leidžiama iš anksto peržiūrėti?		X		Tokių funkcijų nėra.
	(angl. Preview)				
6.2.	Ar matomi objektai, veiksmai ir	X			
	pasirinkimai?				
6.3.	Ar visuomet prieinama pagalba?		X		Jokios pagalbos nėra.
7.	Naudojimo lankstumas ir našumas				
7.1.	Operacijų pasiekimo trumpiniai			X	
7.2.	Ar pažymėti rekomenduojami		X		Kol kas nėra tokių.
	pasirinkimai				
7.3.	Ar rodomas susijusi informacija?	X			
7.4.	Ar yra galimybė atsisakyti tam tikro		X		Nėra.
	siuntėjo laiškų?				
7.5.	Ar nueinama prie reikalingo lango iš	X			
	karto, be tarpinių langų?				
7.6.	Ar yra sistemos retrospektyva?		X		Tokio funkcionalumo nėra.
8.	Estetika ir minimalizmas			,	•
8.1.	Ar dėmesingai suprojektuota lango	X			

	dalis, kurią iš karto pamato				
	naudotojas?				
8.2.	Ar svarbiausia informacija yra virš	X			
	klosties?				
8.3.	Ar dėmesio atkreipimui naudojamo	X			Aktualios tik spalvos.
	spalvos, garsai?				
8.4.	Ar rodomas rėmelis lentelėje, žymintis		X		"Prekių atnaujinime galėtų
	svarbiausius duomenis?				būti rėmelis žymintis
					stulpelį "Pavadinimas"
8.5.	Ar prisijungimas minimalistinis?		X		Nėra prisijungimo.
8.6.	Ar einamajame žingsnyje pateikiama	X			
	naudotojui tik tai, kas jam reikalinga?				
8.7.	Ar taupiai naudojami langai?	X			
9.	Padėti naudotojams atpažinti, diagnozuoti ir atstatyti klaidas				
9.1.	Ar trumpai ir suprantamai			X	
	paaiškinama klaidingos situacijos				
	esmė?				
9.2.	Ar siūlomas sprendimas?			X	
9.3.	Ar rodomas tolimesnis kelias?			X	
9.4.	Ar siūlomos alternatyvos?			X	
9.5.	Ar klaidų tekstams naudojamas			X	
	pozityvus tekstas?				
10.	Pagalba ir dokumentacija				
10.1.	Ar yra mokymasis ir pavyzdžių?			X	
10.2.	Ar yra pasirinkimai su pavyzdžiais?			X	
10.3.	Ar yra vedliai?			X	
10.4.	Ar yra užuominomis aiškinami lango		X		Užvedus pelę ant elemento
	elementai?				niekas nevyksta.
10.5.	Ar galima gauti daugiau informacijos?		X		Nėra niekur nurodoma, kur
					galima būtų gauti
					dokumentaciją?
		1	1		

4.2. Pažintinė peržvalga

4.2.1. Užduotis: Atnaujinti prekės informaciją bei kainą

- 1) Iš meniu pasirinkimų pasirinkti "Prekių atnaujinimas".
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

– Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Meniu punktas "Prekių atnaujinimas" yra paryškinamas ir pasikeičia/atsiranda naujas langas.

- 2) Pasirinkti prekę, kurią norima atnaujinti.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, duotas prekių sąrašas.

Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Atidaromas langas su detalia prekės informacija.

- 3) Paspausti redagavimo mygtuką.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yra aiški metafora redagavimui atlikti.

Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Teksto laukai pavirs į redaguojamo teksto lauką.

- 4) Atlikti informacijos pakeitimus.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, teksto laukai pavaizduoti redaguojamais laukais.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Tekstas toks, kokio jis norėjo.
- 5) Išsaugoti pakeitimus.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Nežino, nes nėra mygtuko išsaugoti.

Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Sužinos tik duo atveju, jeigu vėl atsidaris tą prekę ir palygins tekstus.

4.2.2. Užduotis: Suteikti pagalbą parduotuvės vartotojams

- 1) Iš meniu pasirinkimų pasirinkti "Pagalbos teikimas".
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, pasirinkti vieną iš meniu punktų.

– Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?

Meniu punktas "Pagalbos teikimas" yra paryškinamas ir pasikeičia/atsiranda naujas langas.

- 2) Pasirinkti vartotoją, kuriam norima padėti.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, kairėje matomas vartotojų sąrašas.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Vartotojas paryškinamas ir atidaromas susirašinėjimas su tuo vartotoju.
- 3) Parašyti žinutę.
 - Ar naudotojas žino, ka turi daryti kiekviename žingsnyje?

Taip, yra teksto įvesties laukas po susirašinėjimu.

- Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Jo įvestas pranešimas rodomas teksto įvesties lauke.
- 4) Išsiųsti žinutę.
 - Ar naudotojas žino, ką turi daryti kiekviename žingsnyje?
 <u>Nežino</u>, nes nėra mygtuko "siųsti".
 - Jei naudotojas padarė teisingą veiksmą, kaip jis sužinos, kad priartėjo prie tikslo?
 Susirašinėjime rodomas jo išsiųstas pranešimas.

Rezultatai ir išvados

Lentelių rodyklė

Šaltiniai

- Dėstytojos K. Lapin informacinis dokumentas apie 3-iąjį laboratorinį darbą:
 http://web.vu.lt/mif/k.lapin/files/2016/10/3 Maket%C5%B3 analitiniai vertinimai2016.pd
- 2. Dėstytojos K. Lapin Euristinio vertinimo paskaitos skaidrės: http://web.vu.lt/mif/k.lapin/files/2014/11/11_Euristinis_tikrinimas.pdf
- 3. Usability guidelines for heuristic evaluation (pagalbinė priemonė informacijos architektūros panaudojamumui vertinti);

https://uxcentered.wordpress.com/category/information-architecture/content-evaluation/

4. 25-point Website Usability Checklist, Dr. Pete blog http://drpete.co/topic/25-point-website-usability-checklist

5. VU MIF 2016 metų magistro Jono Ragaišio magistro darbe sukurta mobiliųjų programėlių euristinio tikrinimo pagalbinė priemonė

 $\underline{http://web.vu.lt/mif/k.lapin/files/2016/10/Euristinio-vertinimo-priemon\%C4\%97-JR.pdf}$

6. 10 Usability Heuristics for User Interface Design

https://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/